

Den sista minuten på Friends Arena

Berättelse

En kväll som var laddad från början

Den 14 november 2012 var luften i Stockholm fylld av förväntan. Sverige skulle spela mot England, och matchen var ingen vanlig landskamp. Det var den allra första matchen som spelades på den nybyggda Friends Arena, den stora nationalarenan i Solna. Tusentals människor hade tagit sig dit för att se sitt landslag inviga arenan, och stämningen på läktarna var hög redan innan domaren blåste igång. Att Sverige dessutom hade Zlatan Ibrahimović på planen gjorde att många hoppades på något extra. De skulle inte bli besvikna.

Zlatans kväll

Matchen utvecklade sig nästan som ett manus skrivet för en enda spelare. Gång på gång var det Zlatan som klev fram i de avgörande lägena. När den ordinarie tiden närmade sig sitt slut ledde Sverige med 3–2, och det märkliga var att samtliga tre svenska mål hade gjorts av samma man. Det hade redan varit en stor kväll för honom, en sådan kväll som de flesta spelare aldrig får uppleva ens en gång. Ändå var det som många minns allra bäst ännu inte spelat.

Ögonblicket

I den allra sista minuten skickades bollen i en hög båge upp mot det engelska målet. Englands målvakt, Joe Hart, ansåg att han kunde nå den och sprang långt ut från sin målbur för att rensa undan faran. Han hoppade och mötte bollen med huvudet, men träffen blev olycklig. I stället för att försvinna åt sidan flög bollen rakt ut på planen, ungefär trettio meter från målet, precis dit Zlatan befann sig med ryggen vänd mot mållinjen.

Det var i det läget han fattade ett beslut som de flesta andra aldrig skulle ha vågat. En mer försiktig spelare hade tagit ner bollen, vänt sig om och letat efter en lagkamrat. Zlatan gjorde tvärtom. Utan att tveka kastade han sig bakåt i luften och slog till bollen med en bicykelspark – en akrobatisk spark över det egna huvudet – innan den hann nå gräset. Bollen steg, sköt iväg i en lång och mjuk båge och började sjunka först långt senare. Joe Hart insåg vad som var på väg att hända, vände och sprang desperat tillbaka mot sitt mål. Men avståndet var alldeles för stort. Bollen seglade över honom, över ytterligare ett par förvirrade försvarare, och föll slutligen ner på andra sidan mållinjen.

Reaktionen

I några sekunder var det nästan tyst, som om publiken behövde tid att förstå vad de just hade sett. Sedan reste sig hela arenan. Det var Zlatans fjärde mål för kvällen, och Sverige vann matchen med 4–2 – varje svenskt mål bar samma spelares signatur. Det speciella var inte bara att han avgjorde, utan hur. Även supportrar och experter som höll på England hade svårt att inte imponeras. Ett mål av den sorten tillhör på sätt och vis ingen sida; det blir större än själva matchen. Sveriges förbundskapten sa efteråt att målet var i det närmaste omöjligt att göra om, och det är just det som

gör det minnesvärt. Det krävdes exakt rätt läge, exakt rätt timing och ett mod som de flesta saknar i samma sekund.

Mer än ett mål

Det fjärde målet blev snabbt mycket mer än ett mål i en träningslandskamp utan poäng i tabellen. Bilderna spreds över hela världen, och året därpå, 2013, tilldelades Zlatan FIFA:s Puskás-pris, som varje år går till det vackraste målet i världen. På så vis flyttade ett enda ögonblick i Solna ut långt utanför Sveriges gränser och blev en del av en internationell fotbollshistoria.

Berättelsen om den här kvällen säger samtidigt något om vem Zlatan är. Hela hans karriär har handlat om att inte göra det enkla och förväntade, utan att lita på sin egen förmåga även när det verkar dumdrigt. På Friends Arena, i den sista minuten, blev den egenskapen synlig på bara några sekunder. Där stod en spelare med ryggen mot målet, trettio meter ut, och valde den svåraste tänkbara lösningen – och lyckades. För många svenska fotbollsfans är det fortfarande ett av de starkaste minnena från landslaget: ögonblicket då bollen liksom vägrade falla till marken förrän den var i mål.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
förväntan	känslan av att vänta sig något bra
landskamp	match mellan två länders landslag
inviga	öppna något nytt för första gången
ordinarie tid	den vanliga speltiden i en match
samtliga	alla, var och en
målbur	själva målet med stolpar och nät
rensa undan	slå bort bollen för att ta bort faran
tveka	tänka efter, vara osäker innan man gör något
akrobatisk	med svåra rörelser, som en akrobat
desperat	i panik, när man kämpar utan hopp
signatur	här: tecken på vem som gjorde det
dumdrigt	modig på ett sätt som verkar oklokt
tilldelas	få (ofta ett pris eller en utmärkelse)

Läsförståelsefrågor

- Varför var matchen den 14 november 2012 mer än en vanlig landskamp?
 - Det var Zlatans sista landskamp
 - Det var den första matchen på den nybyggda Friends Arena
 - Sverige kunde vinna en stor turnering
- Hur beskriver texten matchen innan det sista målet?
 - Sverige låg under och var nära att förlora
 - Sverige ledde med 3–2, och Zlatan hade gjort alla tre målen
 - Det stod oavgjort utan mål
- Vad var orsaken till att bollen hamnade trettio meter ute på planen?
 - En svensk spelare slog en lång passning dit med flit
 - Joe Hart sprang ut och nickade bollen med en olycklig träff
 - Domaren placerade bollen där efter ett frisparksläge
- Hur reagerade publiken direkt efter målet, enligt texten?
 - Den blev arg och började lämna arenan
 - Den var först nästan tyst och reste sig sedan
 - Den märkte knappt vad som hände
- Vad menar texten med att ett sådant mål “tillhör på sätt och vis ingen sida”?
 - Att domaren inte godkände målet
 - Att även motståndarnas supportrar kunde beundra det
 - Att ingen visste vem som gjorde målet
- Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 - Zlatan gjorde alla fyra svenska mål i matchen.
 - En försiktig spelare hade troligen tagit ner bollen i stället.
 - Matchen avgjorde vem som vann en internationell turnering.
- Vad fick Zlatan tack vare målet året därpå, och vad innebär den utmärkelsen? (öppen fråga)
- Texten säger att kvällen “säger något om vem Zlatan är”. Vilken egenskap hos honom visar sig i det här ögonblicket?
- Varför kan man säga att ett mål i en träningslandskamp – en match utan poäng – ändå blev så betydelsefullt?
- Titeln talar om “den sista minuten”. Varför är just tidpunkten en viktig del av berättelsen?
- Beskriv med egna ord, steg för steg, hur det fjärde målet gick till. (öppen fråga)

Diskussionsfrågor

- Texten beskriver hur Zlatan valde den svåraste lösningen i ett avgörande läge. När i livet lönar det sig att ta en stor risk, och när är det klokare att välja det säkra?
- Ett ögonblick i en betydelselös match blev ändå världsberömt. Vad är det som gör att vissa ögonblick lever vidare medan andra glöms bort?
- Även England-supportrar lär ha imponerats av målet. Kan skicklighet och skönhet stå över vilket lag man håller på? Diskutera.
- Berättelsen säger att ögonblicket avslöjar “vem Zlatan är”. Tror du att ett enda ögonblick verkligen kan visa något sant om en människas karaktär? Motivera.
- **Skriv (6 meningar):** Beskriv ett ögonblick som du minns mycket tydligt – från sport, arbete, en resa eller vardagen. Berätta vad som hände, vad du kände och varför det fastnade hos just dig.